

COMISIYNYDD
HEDDLU A THROSEDDU
DYFED-POWYS
POLICE AND CRIME
COMMISSIONER

DIBEN: Adroddiad i'r Panel Heddlu a Throsedd (Hydref 2020)

Teitl: Adroddiad cynnydd yn dilyn yr Adolygiad Craffu Dwys i Ddiodefwyr yn Tynnu'n Ôl o fewn Heddlu Dyfed- Powys

Crynodeb Gweithredol:

Ym mis Rhagfyr 2019, cyflwynodd CHTh ei argymhellion i'r Prif Gwnstabl yn dilyn adolygiad craffu dwys i lefelau'r diodefwyr sy'n tynnu'n ôl yn Nyfed-Powys. Nododd yr adroddiad rhai llwyddiannau allweddol a chydabu ymrwymiad yr Heddlu i ddiodefwyr, gyda rhai enghreifftiau da o ymchwiliadau ac empathi'n cael ei ddangos tuag at ddiodefwyr. Fodd bynnag, tynnodd sylw hefyd at rai bylchau hanfodol yn nata perfformiad yr Heddlu, gweithredu canlyniadau, ymwybyddiaeth o wasanaethau cymorth diodefwyr a goruchwyliaeth strategol o faterion diodefwyr. Mae'r adolygiad yn argymhell nifer o feysydd lle y gellid gwneud gwelliannau er mwyn sicrhau y cyflenwir y gwasanaeth gorau posibl i ddiodefwyr a sicrhau bod yr Heddlu wir yn canolbwyntio ar y diodefwyr.

Roedd argymhellion yn cynnwys adnodd canolog i weithredu a sicrhau ansawdd canlyniadau trosedd, eglurder ynghylch data a'i gyflwyno, archwilio gweithdrefnau ymchwiliol, sicrhau llwybrau cymorth clir ar gyfer diodefwyr, ceisio adborth gan ddiodefwyr a dynnodd yn ôl a defnyddio hyn i hysbysu cyflenwi gwasanaeth a sicrhau goruchwyliaeth strategol glir o ymgysylltiad diodefwyr.

Mae'r adroddiad isod yn cynnwys ymatebion manwl i bob un o'r argymhellion.

Argymhelliad:

Bod y Panel Heddlu a Throseddun nodi cynnwys yr adroddiad.

Comisiynydd Heddlu a Throsedd Dyfed-Powys

Yr wyf yn cadarnhau fy mod i wedi ystyried pa un ai a oes gennyf unrhyw ddiddordeb personol neu niweidiol yn y mater hwn ai peidio, ac yn cymryd y penderfyniad arfaethedig mewn cydymffurfiaeth ag Egwyddorion NOLAN ar gyfer Ymddygiad mewn Bywyd Cyhoeddus.

Llofnod:

Dyddiad:

Adroddiad Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau i Aelodau'r Panel Heddlu a Throseddau

Adroddiad cynnydd yn dilyn yr Adolygiad Craffu Dwys i Ddiodefwyr yn Tynnu'n Ôl o fewn Heddlu Dyfed-Powys

1. Diben yr Adroddiad

Yng ngoleuni cyfrifoldeb Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau (CHTh) i weithredu fel llais diodefwyr a chraffu ar effeithiolrwydd Heddlu Dyfed-Powys (yr 'Heddlu'), y cynnydd ymddangosiadol yn y defnydd o Ganlyniadau 14 ac 16 ar gyfer troseddau rhywiol a domestig ac achosion unigol y tynnwyd sylw CHTh atynt, cyflawnodd Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau (SCHTh) adolygiad craffu dwys i diodefwyr yn tynnu'n ôl a'r defnydd o Ganlyniadau 14 ac 16, yn arbennig o fewn Heddlu Dyfed-Powys. Rhoddwyd yr adroddiad i'r Prif Gwnstabl ym mis Rhagfyr 2019, a gymeradwyodd pob un o'r argymhellion.

Diben yr adroddiad hwn yw adolygu'r cynnydd a wnaed gan Heddlu Dyfed-Powys yn erbyn argymhellion yr adroddiad yn y 9 mis dilynol.

2. Canlyniad

Canfu'r adroddiad, a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2019, y canlynol:

- Mae'n amlwg bod diodefwyr yn flaenoriaeth i'r Prif Gwnstabl ac i Heddlu Dyfed-Powys yn ei gyfanrwydd gyda rhai enghreifftiau da o swyddogion yn rhoi amser sylweddol i ymchwilio i ddigwyddiadau. Fodd bynnag, mae'r adolygiad yn argymhell nifer o feysydd lle y gellid gwneud gwelliannau er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth gorau posibl yn cael ei ddarparu i diodefwyr ac i sicrhau bod y diodefwyr yn wirioneddol ganolog i'r Heddlu
- Mae materion yn ymwneud ag eglurder polisi'r Heddlu a chysondeb a chywirdeb y defnydd o Ganlyniadau yn codi amheuan ynghylch dibynadwyedd y data a ddarperir. Roedd yr adroddiad yn argymhell y dylai cwrmpas y gwaith craffu gynnwys adolygiad o'r Canlyniadau, gan ystyried adnodd canolog i weithredu a sicrhau ansawdd Canlyniadau trosedd.
- Mae'n anodd sicrhau eglurder ynghylch y data perfformiad sy'n ymwneud â diodefwyr yn tynnu'n ôl. Dylai'r Heddlu ddarparu eglurder ar y data a gynhyrchir a'i effeithiolrwydd, a dylai sicrhau bod y rhesymau dros dueddiadau perfformiad ac amrywiad posibl o'r cyfartaleddau cenedlaethol yn cael eu deall a'u dogfennu'n llawn. Ceir cymhlethdodau pellach o ran y trefniadau rhannu data sy'n cyd-fynd â'r wybodaeth hon, sy'n golygu bod craffu gan SCHTh yn arbennig o heriol ac nid yw'n caniatáu tryloywder o ran dangos perfformiad yr Heddlu. Mae angen mynd i'r afael â hyn fel mater o frys.
- Mae'r Heddlu wedi cydnabod effaith ymchwiliadau hirfaith ar y broses o ymgysylltu â diodefwyr, ac mae wedi gwneud cynnydd sylweddol o ran lleihau nifer yr ymchwiliadau sydd ar agor am fwy na 12 mis. Mae angen

gwneud rhagor o waith i gynnal safonau ymchwilio, nid yn unig o ran faint o amser a gymerir, ond hefyd o ran sicrhau y dilynir yr holl arferion gweithdrefnol gorau a bod y dystiolaeth briodol yn cael ei chasglu.

- Mae dioddefwyr yn ymgysylltu'n dda â gwasanaethau cymorth arbenigol. Pan fydd dioddefwyr yn tynnu'n ôl, mae hynny yn bennaf oherwydd rhesymau personol yn hytrach nag oherwydd unrhyw weithgaredd neu segurdod gan yr heddlu. Dylai'r Heddlu ddefnyddio'r data hyn i sicrhau bod y llwybr cymorth gorau ar gael i ddiodefwyr yn ystod eu taith cyfiawnder troseddol.
- Cafodd diffyg ymwybyddiaeth o'r gwasanaethau cymorth a gynigir ei nodi dro ar ôl tro yn yr adolygiad hwn. Mae un o'r bylchau mwyaf sylweddol yn ymwneud ag iechyd meddwl, a amlygir fel ffactor arwyddocaol yn bron i bob achos o ddiodefwyr yn tynnu'n ôl o'r ymchwiliad. Mae angen i'r Heddlu sicrhau bod swyddogion a gwasanaethau diodefwyr yn cyfeirio diodefwyr at y gefnogaeth briodol er mwyn sicrhau nad yw materion iechyd meddwl yn cael effaith negyddol ar ddatblygiad eu taith cyfiawnder troseddol.
- Mae nifer o adolygiadau a digwyddiadau eisoes wedi'u cynnal o fewn yr Heddlu mewn ymgais i ddeall y gwahanol faterion sy'n sail i ddiodefwyr yn tynnu'n ôl. Mae rhai tueddiadau allweddol a ddaw i'r amlwg dros gronoleg yr argymhellion. Nid yw'r rhain yn trosi'n flaenoriaethau gwybodus ar draws cynlluniau gwaith adrannol ar lefel strategol: nid oes unrhyw lywodraethu canolog, dim system lle caiff y gwahanol berchnogion gweithredu eu dwyn i gyfrif, a dim goruchwyliaeth strategol i lywio'r gwaith o wella gwasanaethau.

3. Y Sefyllfa

Cyfrannodd yr adolygiad at Gynllun Heddlu a Throseddau'r Comisiynydd drwy gefnogi'r blaenoriaethau dilynol:

- Gwella hyder y cyhoedd yn Heddlu Dyfed-Powys (Blaenoriaeth 1 - Cadw ein cymunedau'n ddiogel)
- Adnabod y rhai sydd mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu cam-drin yr eilwaith... drwy rannu gwybodaeth yn well rhwng asiantaethau (Blaenoriaeth 2 – Diogelu pobl Fregus)
- Comisiynu gwasanaethau cymorth i ddiodefwyr sy'n cynnig cymorth emosiynol ac ymarferol i ddiodefwyr cam-drin domestig a rhywiol er mwyn eu helpu i ymdopi a gwella ar ôl eu profiad, yn ogystal â'u cefnogi i sicrhau'r canlyniad gorau posibl drwy'r system cyfiawnder troseddol (Blaenoriaeth 2 – Diogelu pobl Fregus)
- Cefnogi diodefwyr y troseddau mwyaf difrifol i ddygymod â'u profiad ac i wella ar ei ôl (Blaenoriaeth 3 - Diogelu ein cymunedau rhag bygythiadau difrifol)
- Sicrhau bod y cyhoedd yn cael gwasanaeth hygyrch ac ymatebol (Blaenoriaeth 4 - Ymgysylltu â chymunedau)

Nod yr adolygiad oedd nodi:

1. A yw defnydd yr Heddlu o Ganlyniadau 14 ac 16 ar gyfer troseddau domestig a rhywiol yn unol â thueddiadau cenedlaethol, ac a yw'r sail resymegol dros unrhyw wyriadau o ran perfformiad wedi'u deall a'u derbyn
2. A yw'r defnydd o'r Canlyniadau uchod yn nodi unrhyw faterion o ran ymarfer yr Heddlu neu'r daith cyfiawnder troseddol yn ehangach
3. A yw'r Heddlu'n manteisio ar bob cyfle i sicrhau erlyniadau amserol ac effeithiol
4. Effeithiolrwydd yr Heddlu wrth gadw ymgysylltiad dioddefwyr ar gyfer ymchwiliadau
5. I ba raddau y caiff argymhellion o adolygiadau a gomisiynir o fewn yr Heddlu eu monitro a'u llywodraethu
6. I ba raddau y mae canlyniadau gwelliant parhaus yn llywio gwelliant o ran darparu gwasanaethau

Drwy:

1. Nodi polisi presennol yr Heddlu ar gyfer defnyddio Canlyniadau 14 ac 16
2. Nodi'r tueddiadau mewn perfformiad o ran y defnydd o Ganlyniadau, yn lleol ac yn genedlaethol
3. Cynnal adolygiad llenyddiaeth o adroddiadau presennol a digwyddiadau gwelliant parhaus a'r graddau y gweithredwyd ar yr argymhellion
4. Cyflwyno barn dioddefwyr ac effeithiolrwydd yr Heddlu wrth fynd i'r afael â hi
5. Tynnu sylw at feysydd o arfer dda ac unrhyw feysydd lle y gellid gwneud gwelliannau.

4. Dewisiadau a Chanlyniadau

Perfformiad

Mae'n anodd sicrhau eglurder ynghylch y data perfformiad sy'n ymwneud â dioddefwyr yn tynnu'n ôl. Heb hyder yn y data, ni ellir ei ddefnyddio fel ffynhonnell ddibynadwy i seilio camau gweithredu ac argymhellion arno. Mae hyn hefyd yn arwain at wastraffu adnoddau wrth geisio darparu dealltwriaeth a chyfiawnhad o dueddiadau neu amrywiaethau perfformiad ymddangosiadol o'r darlun cenedlaethol.

Proses, polisi a chanllawiau

Mae'n hanfodol bod polisi mewnol yr Heddlu'n darparu arweiniad cywir a chyson i swyddogion yn unol â'r canllawiau a ddarperir gan y Swyddfa Gartref. Os nad yw swyddogion yn glir ynghylch diffiniadau, ni chaiff y Canlyniadau eu defnyddio'n gywir nac yn gyson. Mae hyn nid yn unig yn creu problem o ran cydymffurfiaeth ond mae hefyd yn codi cwestiynau o bwys am gywirdeb y data y seilir penderfyniadau ac argymhellion gweithredol arnynt.

Cyswllt â'r dioddefydd

Mae'n amlwg bod lefelau sy'n peri gofid o ddyblygu rhwng adrannau a gwasanaethau o ran pwy sy'n cefnogi ac yn diweddar dioddefwyr. Mae hyn yn arwain at ddwy senario sydd yr un mor annymunol; naill ai dioddefydd sy'n cael ei adael heb unrhyw gymorth na gwybodaeth, neu ddioddefydd sy'n cael ei beledu â galwadau ffôn dryslyd gan lu o asiantaethau neu unigolion heb unrhyw eglurder ynghylch rolau a chyfrifoldebau.

Gwasanaethau cymorth

Mae'n ddyletswydd ar y Comisiynydd i ddarparu gwasanaethau er mwyn sicrhau bod dioddefwyr yn cael y cymorth priodol yn ystod eu taith cyfiawnder troseddol. Mae dioddefwyr yn fwy tebygol o barhau i gymryd rhan mewn ymchwiliadau os caiff eu hanghenion eu diwallu o ran cael cymorth i ymdopi ac ymadfer ar ôl effaith y drosedd. Mae'n hanfodol felly bod swyddogion rheng flaen yn ymwybodol o'r holl wasanaethau sydd ar gael er mwyn sicrhau bod y cynnig o wasanaeth i ddiodefwyr yn amserol ac yn gywir. Mae angen i ddiodefwyr deimlo bod ganddynt wybodaeth am y gwasanaethau sydd ar gael, a'u bod nhw'n gallu eu defnyddio nid yn unig ar adeg yr adrodd, ond hefyd ar unrhyw adeg yn y dyfodol os dymunant wneud hynny. Hefyd, mae angen i'r Heddlu fod yn glir ynglŷn â'r llwybr cymorth a gaiff ei gynnig i ddiodefwyr ar bob cam o'u taith cyfiawnder troseddol.

Iechyd Meddwl

Mae Iechyd Meddwl yn ymddangos o fewn y ddau brif reswm dros ddiodefwyr yn tynnu'n ôl. Tra bo hyfforddiant ar gyfer Swyddogion a Hyfforddwyd ar gyfer Ymchwilio i Droseddau Rhyw yn cynnwys mewnbwn ar iechyd meddwl a rôl Cynghorwyr Trais Rhywiol Annibynnol, mae yna fwlch sylweddol i ddiodefwyr â phroblemau iechyd meddwl sydd heb gael diagnosis ac sy'n is nag unrhyw drothwyon clinigol o ran ble y gellir eu cyfeirio am gymorth.

Er gwaethaf buddsoddiad gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throseddu i ddarparu cyfeirlyfr cynhwysfawr i ddiodefwyr, nid yw hwn bellach ar gael ar wefan Goleudy. Mae hyn wedi arwain at fwlch sylweddol i naill ai diodefwyr neu swyddogion wrth ddod o hyd i wasanaethau cymorth priodol sy'n gallu cynnig eiriolaeth iechyd meddwl. Byddai darparu'r cymorth hwn nid yn unig yn helpu diodefwyr i ymdopi'n well ag effaith trosedd ond byddai hefyd yn ei gwneud yn fwy tebygol o barhau i ymwneud â'r system cyfiawnder troseddol.

Trosolwg Strategol

Mae'r adroddiad yn nodi bwlch clir o ran trosolwg strategol o brofiadau diodefwyr. Er bod llawer o'r argymhellion sy'n codi o adolygiadau a digwyddiadau blaenorol yn cyfrannu at gynlluniau gweithredu ar y lefel dactegol neu weithredol, nid yw'n ymddangos bod hyn yn trosi'n hawdd i gynllunio strategol. Er bod materion diodefwyr yn cael eu trafod gan Fwrdd y Dioddefwyr a'r Tystion a'r Bwrdd Bregusrwydd Strategol, nid yw'r byrddau hyn wedi'u strwythuro mewn ffordd sy'n eu galluogi i lywio blaenoriaethau adrannau, megis Cyfathrebu Corfforaethol, Dysgu a Datblygu ac ati, sy'n hanfodol er mwyn cyflawni'r hyn sy'n ofynnol.

5. Camau Gweithredu ac Adolygu

Cafodd argymhellion yr adolygiad eu cynnwys yn y Cylch Gorchwyl ar gyfer Prosiect Gweithredu Dioddefwyr a gychwynwyd gan Heddlu Dyfed-Powys ym mis Mawrth 2020. Arweiniwyd hyn gan yr Uwch-arolygydd a'r Prif Arolygydd sydd â chyfrifoldeb dros Ddioddefwyr a Thystion. Ceisiodd y prosiect ystyried y gwasanaeth y mae Heddlu Dyfed-Powys yn ei gyflwyno i ddioddefwyr trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, yn ogystal â gweithredu nifer o argymhellion a gyflawnwyd drwy adolygiadau blaenorol. Cychwynnodd y prosiect nifer o is-grwpiau a adroddodd i grŵp Aur strategol gyda'r camau gweithredu yn yr adolygiad craffu dwys yn syrthio o dan y penawdau is-grŵp Rheoli Perfformiad ac Adolygiadau ac Ymagwedd Ymchwiliol a Gweithredol.

Yr oedd yn ofynnol i'r Heddlu roi diweddariad ffurfiol i'r Comisiynydd ar y cynnydd a wnaed ers cyhoeddi'r adroddiad craffu dwys. Yn ddiweddar, cwblhaodd a chyflenwodd y Prosiect Gweithredu ar gyfer Dioddefwyr ddiweddariad yn erbyn y nodau ac amcanion arfaethedig i'r Prif Gwnstabl Cynorthwyol (noddwr y prosiect) a'r Bwrdd Plismona wedi hynny. Yng nghyfarfod y Bwrdd Plismona ar 18 Medi 2020, rhoddodd yr Heddlu'r diweddariad canlynol.

	Argymhelliad	Sefyllfa ym mis Medi 2020
1	<i>Ystyried adnodd canolog ar gyfer defnyddio a sicrhau ansawdd Canlyniadau troseddau er mwyn sicrhau arfer gyson sy'n unol â'r polisi cenedlaethol</i>	<p>Cam Gweithredu 1 Adolygiad Perfformiad a Rheoli'r Prosiect Dioddefwyr oedd <i>Deall 'Canlyniadau' yn well, gan gynnwys dioddefwyr yn tynnu'n ôl.</i></p> <p>Daeth yr adroddiad craffu dwys i'r casgliad bod Heddlu Dyfed-Powys yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol o ran gweithredu Canlyniadau 14 ac 16 yn gyson, gyda Ch1 2019/20 yn dangos fod y gwahaniaeth hwn o gwmpas 12.5%.</p> <p>Mae gwaith wedi'i gyflawni gan Arolygydd, gyda chymorth Dadansoddydd Perfformiad a Chofrestrydd Troseddau a Digwyddiadau'r Heddlu. Er bod gan yr heddlu ddefnydd uwch na'r cyfartaledd o Ganlyniad 16 (Drwgdybyn a enwyd wedi'i adnabod), mae'r canfyddiadau'n awgrymu bod yn rhaid edrych ar hyn ochr yn ochr â'r ffaith bod yr Heddlu'n cofnodi tua 20% yn llai o Ganlyniadau 18 (lle nad oes drwgdybyn yn cael ei adnabod) na'r cyfartaledd cenedlaethol.</p>

Yn syml, mae'r cydbwysedd hwn yn nodi bod yr Heddlu'n fwy llwyddiannus o lawer o ran adnabod drwgdybyn, fodd bynnag, maen nhw dal yn wynebu anawsterau tystiolaethol lle na cheir cefnogaeth y dioddefydd, neu mae'r dioddefydd yn tynnu'n ôl.

Ar hyn o bryd, Heddlu Dyfed-Powys yw'r unig heddlu yng Nghymru sydd heb dîm canolog arbenigol ar gyfer gweithredu canlyniadau. Yn 2019/20, cofnododd Dyfed-Powys 32,157 trosedd. O'r rhain, roedd Rhingylliaid URS yn gyfrifol am weithredu'r canlyniad ar gyfer 25,505. Dim ond rhyw 6,000 a weithredwyd gan y Swyddfa Cofnodi Troseddau arbenigol.

Canllaw 64 tudalen yw'r ddogfen Model Sicrhau Ansawdd Data bresennol, o ba un y cynhyrchir canllaw symlach lle y mae'n rhaid i swyddogion gofnodi'r canlyniad cywir ar gyfer pob un o'u hachosion. Mae hon yn broses gymhleth i'r swyddogion gweithredol hynny y disgwylir iddynt gael gwybodaeth eang mewn amryw o feysydd, ac ni allwn fod yn hyderus bod ein cydymffurfiaeth o ran cofnodi Canlyniadau'n gwbl gywir.

Fel enghraifft bellach, cyhoeddwyd adroddiad ym mis Ebrill 2020 mewn perthynas â Chanlyniadau a gwblhawyd o dan 22 (Gweithgarwch dargyfeirio, addysgu neu ymyrryd). Daw'r adroddiad hwn i'r casgliad mai dim ond 103 o'r 265 trosedd a archwiliwyd oedd wedi'u cofnodi'n gywir. Mae hyn yn rhoi cyfradd cydymffurfiaeth o 38.87%, sy'n llai na'r 95% sy'n ofynnol.

Er y gall fod dadleuon ar gyfer mwy o hyfforddiant ac ymwybyddiaeth ar gyfer swyddogion, yr awgrym o ddewis yw bod yr **holl** ganlyniadau'n cael eu gweithredu gan dîm canolog arbenigol, gan sicrhau gwell cywirdeb o ran yr ystadegau a gynhyrchir.

Mae gofynion adnoddau posibl wedi'u trafod gyda Chofrestrydd Troseddau a Digwyddiadau'r Heddlu, ac mae'r nodyn briffio (15/05/2020) ar gyfer cofnodi troseddau hollgynhwysol hefyd yn ceisio argymhell fformat gwaredu a chanlyniad canolog. Bydd y tîm prosesau hollgynhwysol yn datblygu sefydlu tîm canolog ar gyfer ymdrin â phob canlyniad trosedd.

2

Darparu eglurder ynghylch y data a gynhyrchir a sut y gellir eu defnyddio, yn enwedig sut y gellir eu rhannu â SCHTh a chynulleidfaoedd ehangach

Ar hyn o bryd, mae gan y System Rheoli Troseddau Restr Wirio ar gyfer Cau Trosedd wrth weithredu canlyniad trosedd sy'n canolbwyntio ar y drwgdybyn yn bennaf.

Crime Closure Checklist

Was a suspect arrested as part of this investigation?

Yes No

If Yes, please enter Custody Record number.

Custody and Crime will be automatically linked, if not already

(e.g. CH-000123-2020)

Is the suspect linked to other crimes?

Yes No

If Yes, are any of those crimes still live?

Yes No

Has the suspect been RUI'd as part of this investigation?

Yes No

Was biometric data obtained from the suspect?

Yes No

Does suspect's biometric data need to be retained?

Yes No

Has the offender been notified of this outcome?

Yes No

Has the victim been notified of this outcome?

Yes No

Save Outcome

Mae Cofrestrydd Troseddau'r Heddlu wedi rhoi enghreifftiau o Ganlyniadau 14 ac 16 yn cael eu gweithredu pan oedd yn ymddangos fel pe bai dioddefwyr yn cefnogi'r ymchwiliad hyd at adeg pan fyddant, heb reswm, yn tynnu'n ôl, heb unrhyw esboniad gan y swyddog.

Er mwyn unioni hyn, mae cwestiynau ychwanegol penodol yn cael eu hychwanegu i gwblhau'r canlyniadau, fel y dangosir isod:

Canlyniad 14

Ychwanegwyd y cwestiwn isod, ac mae'n rhaid i swyddogion ei ateb cyn y gweithredu'r canlyniad:

'Beth yw rheswm y dioddefydd dros wrthod / methu â chefnogi camau gweithredu?'

Y bwriad yw y bydd hyn yn rhoi'r rheswm ac yn annog swyddogion i ystyried pa un ai a hwn yw'r canlyniad mwyaf priodol.

Canlyniad 16

Er mwyn canfod pam yn union y mae dioddefydd wedi tynnu cefnogaeth yn ôl, bydd y cwestiwn canlynol yn cael ei ychwanegu i'r set:

'Beth yw'r rheswm pam nad yw'r dioddefydd wedi cefnogi'r ymchwiliad, neu wedi tynnu ei gefnogaeth yn ôl?'

Yna, bydd angen blwch testun rhydd er mwyn i swyddogion gwblhau eu hymateb. Bydd hyn yn sicrhau y bydd Goruchwylwyr:

- Yn ystyried anghenion dioddefwyr, gan gynnwys eu dymuniadau mewn perthynas â'r ymchwiliad ac unrhyw erlyniad, er mwyn sicrhau bod cofnod ysgrifenedig o'r dymuniadau hynny'n cael eu cipio a'u huwchlwytho i'r adroddiad trosedd. Os nad oes modd cael cofnod ysgrifenedig, neu os yw'r dioddefydd wedi gwrthod rhoi un, gellir ychwanegu cwmpflwch yn esbonio hyn;
- Rhoi rhesymwaith penderfynu clir, cywir a chofnodedig mewn perthynas â chau'r drosedd a gweithredu canlyniad trosedd perthnasol, gan ystyried dolen i'r polisi Gweithredu Canlyniadau Trosedd neu gymorth cof i'w cynorthwyo i benderfynu. Bydd hyn yn sicrhau bod cofnod tryloyw o'r canlyniad trosedd ar gael;
- Dolen i'r Matrics Datrysedd, gan sicrhau bod Goruchwylwyr yn ystyried pob llinell ymholi resymol.

Bydd mabwysiadu adnodd canolog yn sicrhau rhesymoli a chofnodi cyson a thryloyw o ran canlyniadau trosedd, a fydd yn cynorthwyo â hap samplu troseddau â'r wybodaeth a'r data sydd ar gael o adnodd canolog a phenodol.

Bydd goruchwilydd o fewn yr adran / adnodd canolog yn casglu data ac yn cynhyrchu adroddiad misol sy'n amlinellu cydymffurfiaeth â pholisi cenedlaethol a pholisi heddlu y gellir rhannu â SCHTh a chynulleidfaoedd ehangach er mwyn trafod yn ystod cyfarfodydd rheoli perfformiad misol.

3	<p><i>Parhau â'r gwaith o leihau ymchwiliadau hirfaith a allai effeithio ar y broses o ymgysylltu â dioddefwyr</i></p>	<p>Mae llawer o waith wedi'i wneud er mwyn lleihau ymchwiliadau hir a allai effeithio ar hyder dioddefydd a'i gysylltiad â'r system cyfiawnder troseddol. Mae'r gwaith parhaus hwn wedi arwain at leihad amlwg yn nifer yr ymchwiliadau hir, yn arbennig rhai sydd dros 12 mis oed.</p> <p>Mae hyn wedi arwain at ymchwiliadau 'byw':</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhwng 6 – 12 mis yn syrthio o 348 ym mis Medi '19 i 289 ym mis Mai '20, ac maent yn parhau i syrthio, fel y gwelir yn y ffigurau diweddaraf, sef 254 ym mis Awst '20. • Ymchwiliadau dros 12 mis yn syrthio o 229 ym mis Medi '19 i 149 ym mis Mai '20 ac yn parhau â'r duedd i lawr â ffigwr o 136 ym mis Awst '20. <p>Ar draws yr heddlu, mae Timoedd Uwch Reoli'n cynnal adolygiadau trosedd rheolaidd, gan graffu ar y rhai sydd dros 3 mis, 6 mis a 12 mis oed yn ôl eu trefn. Ers ail wythnos mis Medi, mae Arolygwyr yn derbyn manylion troseddau dros gyfnod o fis ar gyfer eu hardaloedd unigol drwy e-bost. Yn ogystal, mae'r troseddau hyn yn cael eu trafod a'u craffu o fewn cyfarfodydd rheoli perfformiad rhanbarthol a rhai'r heddlu, gan sicrhau bod y lefel briodol o gefnogaeth ac adnoddau'n cael eu gweithredu iddynt. Mae Timoedd Uwch Reoli'n grymuso goruchwylwyr, gan roi'r hyder iddynt wneud penderfyniad effeithiol ond amddiffynnol mewn perthynas ag ymchwilio i droseddau a'u datblygu.</p> <p>Mae dal angen gwella ymchwiliad trosedd effeithiol ac effeithlon drwy weithredu THRIVES yn llymach o'r alwad gychwynnol i gwblhad ymchwiliad.</p> <p>Yn ogystal â sicrhau cyflwyno rolau arbenigol yn ystod cam cynnar, dylai swyddogion ddefnyddio'r cymorth sydd ar gael iddynt gan wasanaethau sydd wedi'u comisiynu er mwyn cynnal sgwrs reolaidd gyda'r dioddefydd i sicrhau ei gysylltiad parhaus ac osgoi dadrithiad a chiliad oddi wrth y broses ymchwilio. Mynegwyd hyn yng nghynhadledd yr Adran Ymchwiliadau Troseddol, ac amlinellwyd y manteision ar gyfer dioddefwyr a swyddogion.</p>
---	--	---

		<p>Er mwyn cynorthwyo'r Uned Cyfathrebu Digidol a Seiberdroseddu a lleihau amserlenni mewn perthynas ag ymchwiliadau electronig, cyflwynwyd hyrwyddwyr neu archwilwyr rhanbarthol mewn perthynas â chwblhau archwiliadau electronig. Mae hyn wedi lleihau ymchwiliadau hir posibl, cynnal hyder dioddefwyr, ac uchafu adferiad.</p> <p>Mae'r pandemig COVID-19 wedi gweld yr Heddlu'n defnyddio gwasanaethau Swyddogion Ymholiadau Ymateb, a thrwy fabwysiadu'r Canllawiau Ymchwiliadau Pen Desg, mae hyn wedi sicrhau datblygiad effeithiol ac effeithlon ymchwiliadau addas.</p>
4	<p><i>Archwilio'n rheolaidd y gydymffurfiaeth â gweithdrefnau ymchwilio sy'n debygol o effeithio ar y broses o ymgysylltu â dioddefwyr, gan gynnwys cyfweiliadau wedi'u recordio ar fideo, camerâu corff a theledu cylch cyfyng y mae CHTh wedi buddsoddi ynddynt ledled yr ardal Heddlu</i></p>	<p>Mae archwilio'r defnydd o Gyfweiliadau Fideo, Camerâu Corff a Theledu Cylch Cyfyng yn anodd iawn heb adolygu pob ymchwiliad yn benodol a'u cofnodion ymholiadau trosedd unigol, heb unrhyw arwydd ar hyn o bryd sy'n tynnu sylw at y defnydd penodol o'r swyddogaethau hyn mewn ymchwiliad troseddol.</p> <p>Mae troseddau'n cael eu trafod yn ddyddiol yn ystod cyfarfodydd rheoli'r heddlu a rhai rhanbarthol, gan sicrhau datblygiad a phennu priodol. Mae THRIVES yn cael ei fabwysiadu er mwyn pennu'r adnodd mwyaf priodol ar gyfer ymchwilio i drosedd, gan sicrhau y defnyddir adnoddau arbenigol i gynorthwyo mewn ymchwiliadau ac ynysu dioddefwyr yn dystiolaethol (h.y. lleoli Cyfwelwyr Arbenigol Lefel 2 yn ystod Cyfweiliadau Fideo).</p> <p>Anogir swyddogion i ddefnyddio timoedd priodol (h.y. Timoedd Plismona Bro i gynorthwyo ag ymholiadau o dŷ i dŷ neu gydlynnydd TCC mewn ymchwiliadau trosedd cymhleth a difrifol.)</p> <p>Gellir archwilio camerâu corff, ac adroddwyd am hyn yn ystod digwyddiadau perfformiad sirol. Mae archwiliad o Gyfweiliadau Fideo ar gael drwy fudiad Llwybrau Newydd, sy'n cynnal y Canolfannau Cyfeirio Cam-drin Rhywiol. Mae proses gyfweld yr heddlu'n cael ei datblygu.</p> <p>Mewn perthynas â theledu cylch cyfyng, bellach, mae set o gwestiynau penodol ar bob cofnod</p>

		<p>trosedd er mwyn annog swyddogion i gofnodi manylion unrhyw dystiolaeth TCC. Mae'r Cydlynnydd TCC wrthi'n cynhyrchu fframwaith perfformiad ar gyfer yr adran TCC, ond bu oedi oherwydd y cyfyngiadau presennol o ran COVID-19. Mae'n anodd mesur gwerth TCC gan fod digwyddiadau sydd wedi'u hisraddio, digwyddiadau lle'r ydym wedi anfon adnoddau ychwanegol neu lai o adnoddau, neu heb fynd iddynt o gwbl, oherwydd cymorth TCC.</p> <p>Mae'r graffiau yn Atodiad 1 yn rhoi arwydd o'r defnydd effeithiol sy'n cael ei wneud o'r system, sydd hefyd yn caniatáu comanderiaid Aur ac Arian i fonitro digwyddiadau'n weithredol o gwmpas yr ardal Heddlu drwy'r ap Hikcentral Control Client.</p> <p>Mae graffiau 1 – 2 yn dangos nifer y lawrlwythiadau y gofynnwyd amdanynt i gefnogi ymchwiliadau tystiolaethol. Mae graff 3 yn dangos nifer y digwyddiadau sy'n cael eu monitro gan y rheolwyr. Mae graff 4 yn benodol i'r defnydd o'r system mewn perthynas ag unigolion coll. Mae argaeledd TCC yn aml yn hollbwysig ar gyfer sefydlu symudiadau'r rhai sydd ar goll, sydd yna'n caniatáu ar gyfer lleoli adnoddau'n effeithiol er mwyn dod o hyd iddynt.</p>
5	<p><i>Sicrhau bod y llwybr cymorth i ddiodefwyr yn glir, ac y ceir cydsyniad ar y pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer pob atgyfeiriad yn y dyfodol. O fewn hyn, bydd angen:</i></p> <p><i>a. Sicrhau bod cyfeirlyfr ar gyfer diodefwyr yn cael ei gynnal ac yn cynnwys gwybodaeth gyfredol i gyfeirio diodefwyr at asiantaethau sy'n darparu cymorth</i></p>	<p>Bydd yr Heddlu'n defnyddio gwefan Dewis Cymru, sy'n rhoi manylion am yr holl wasanaethau cymorth sydd ar gael ledled Cymru.</p> <p>https://www.dewis.wales/</p> <p>Bydd modd cael mynediad i'r cyfeiriadur drwy'r pecyn gwybodaeth newydd ar gyfer diodefwyr hefyd.</p> <p>Bydd ailgynllunio pecynnau gwybodaeth ar gyfer diodefwyr yn sicrhau bod pob diodefwydd trosedd, ym mhob categori, yn derbyn gwybodaeth ddiweddar a pherthnasol, gan gynnwys cyngor cynhwysfawr ynghylch gwasanaethau cymorth. Bu hyn yn broblemus yn y gorffennol gan y bydd darparwyr gwasanaeth yn aml yn newid ac nid yw gwefannau'r heddlu wedi'u diweddarau'n unol â hynny.</p>

	<p><i>iechyd meddwl ac eiriolaeth o fewn ein cymunedau</i></p> <p><i>b. Gwell ymwybyddiaeth i ddiodefwyr, troseddwy a swyddogion o'r gwasanaethau cymorth sydd ar gael</i></p>	<p>Bydd y pecynnau hefyd yn cynnwys manylion cynhwysfawr am wasanaethau cymorth Goleudy, a fydd yn cynyddu ymwybyddiaeth ar gyfer diodefwyr yn ogystal â rhoi gwybodaeth loywi ar gyfer swyddogion.</p> <p>Awgrymodd adborth diweddar gan ddiodefwyr bod 58% o ddiodefwyr yn derbyn gwybodaeth am wasanaethau cymorth. Bydd y pecynnau'n sicrhau bod canlyniad o 100% yn cael e gyflawni.</p>
6	<p><i>Chwilio'n weithredol am adborth gan y diodefwyr hynny sydd wedi tynnu'n ôl o ymchwiliadau er mwyn llywio'r gwaith o ddarparu gwasanaethau</i></p>	<p>Bydd y set cwestiynau newydd ar y System Rheoli Troseddu'n gorfodi swyddogion i gael esboniad wrth ddiodefwyr o ran pam maen nhw'n tynnu eu cefnogaeth yn ôl ar gyfer ymchwiliadau. Bydd hyn yn rhoi cyfle i oruchwylwyr ac arolygwyr adnabod ac unioni unrhyw resymau posibl, a sicrhau bod pob dim yn cael ei wneud i gynnal ffydd a chefnogaeth diodefwyr yn ystod yr ymchwiliad.</p> <p>Bydd cyfleoedd ychwanegol i gael adborth gan ddiodefwyr drwy holiadur a fydd yn cael ei anfon ar adegau penodol (mis ar ôl i'r ymchwiliad gychwyn a phan weithredir y canlyniad). Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo ar hyn o bryd, ac mae'n gam gweithredu ar gyfer yr is-grŵp Dioddefwyr a Thystion.</p>
7	<p><i>Adolygu'r holl argymhellion a chamau gweithredu sy'n deillio o'r gwaith presennol o ymgysylltu â diodefwyr, yn ogystal â darparu diweddariadau yn unol â hynny</i></p>	<p>Roedd yr adroddiadau a restrwyd yn atodiad yr adolygiad craffu dwys yn rhestru 147 argymhelliad blaenorol o ffrydiau gwaith sy'n mynd yn ôl sawl blwyddyn. Cafodd y gwaith hwn ei gynnwys o fewn fforymau grŵp Gweithrediadau ac Ymchwilio eraill, ond roedd yn anodd olrhain canlyniad terfynol ym mhob achos.</p> <p>Pennwyd y camau a nodwyd o'r prosiect hwn i'r is-grwpiau perthnasol o dan y grŵp Strategol Ymchwiliadau a Chyfiawnder Troseddol newydd.</p>

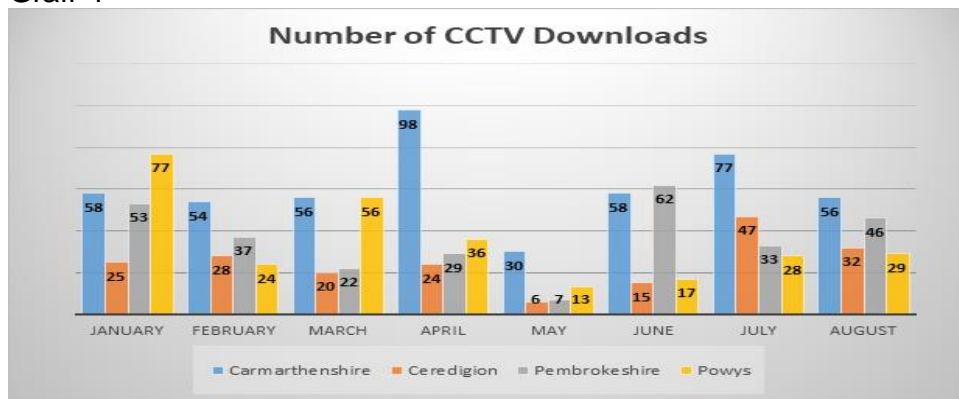
		Yn ogystal, mae camau gweithredu o'r digwyddiad gwella parhaus yr ymgwymerwyd ag ef fel rhan o'r Prosiect Gweithredu Dioddefwyr yn cael eu datblygu a'u gweithredu ar hyn o bryd.
8	<i>Sicrhau bod Gwelliant Parhaus o fewn yr Heddlu'n cael ei yrru'n strategol er mwyn cefnogi'r strategaeth reoli a'r Cynllun Heddlu a Throsedd. Dylai hyn gynnwys cronfa ganolog o wybodaeth er mwyn nodi tueddiadau a llywio'r broses o ddarparu gwasanaethau, ynghyd â chanllawiau clir ynghylch cyfrifoldeb ac atebolrwydd ar gyfer argymhellion a ddaw i'r amlwg</i>	Y Tîm Uwch Reolwyr Gwella Busnes sy'n penderfynu ynghylch mabwysiadu digwyddiad neu fater ac mae'n gydnaws â Datganiad Rheoli'r Heddlu, gweithrediadau Arolygiaeth Heddluoedd Ei Mawrhydi, Strategaeth Reoli'r Heddlu a'r Cynllun Heddlu a Throsedd. Bydd camau gweithredu a godir mewn digwyddiadau unigol yn cael eu monitro drwy'r grwpiau perthnasol a'u hadrodd wrth y Bwrdd os yn briodol.
9	<i>Sicrhau trosolwg strategol clir o faterion sy'n ymwneud â'r broses o ymgysylltu â dioddefwyr, gan fwrw ymlaen â'r gwaith trawsadrannol sydd ei angen er mwyn rhoi dioddefwyr wrth wraidd y broses o ddarparu gwasanaethau</i>	Mae'r strwythur llywodraethu newydd yn sicrhau bod gwasanaeth ar gyfer dioddefwyr a thystion dal yn flaenoriaeth allweddol ar gyfer yr Heddlu.

		<pre> graph TD AWCCJB[All Wales Criminal Justice Board] --> LCCJB[Local Criminal Justice Board - PCC] LCCJB --> ACC[Performance and Outcomes board ACC] LCCJB --> VWG_OPCC[Victim and Witnesses Group - OPCC] ACC --> CJISG[Criminal Justice and Investigations strategic Group D/C/Supt] ACC --> VEF[Victim Engagement Forum] CJISG --> INV[Investigations D/Supt] CJISG --> CJ[Victim and Witnesses Group Supt] CJISG --> CJD[Criminal Justice A/Director CJD] VEF -.-> VWG_OPCC VWG_OPCC -.-> VWG_Supt[Victim and Witnesses Group Supt] </pre> <p>Bydd y Fforwm Ymgysylltu â Dioddefwyr newydd yn ceisio rhoi llais clir i ddiodefwyr o'u safbwynt nhw, a byddant yn medru dylanwadu ar flaenoriaethau strategol yr Heddlu yn ogystal â rhoi adborth ac awgrymiadau ar gyfer unrhyw fentrau a drefnwyd.</p>
10	<p><i>Darparu cynrychiolaeth uwch yn gyson ar lefel leol ar baneli Adolygu Dynladdiad Domestig, a sicrhau bod y camau gweithredu sy'n deillio ohonynt yn cael eu hymgorffori yn y strwythur llywodraethu a chraffu priodol.</i></p>	<p>Cyfeirir cynrychiolaeth ar y paneli Adolygiad o Ddyladdiad Domestig gan Dîm Arweinyddiaeth Uwch yr Adran Ymchwiliadau Troseddol, ac mae mecanweithiau eisoes mewn grym sy'n benodol ar gyfer paneli adolygu unigol. Rhaid i'r swyddog a benodir fod yn un sydd heb gael cysylltiad â'r ymchwiliad. Gan hynny, rhaid ystyried pob achos â'r gofyniad hwn mewn cof.</p> <p>Unwaith y bydd yr Adolygiad o Ddyladdiad Domestig wedi'i gwblhau, rhaid iddo gael ei gymeradwyo gan swyddog o reng Uwch-arolygydd o leiaf, sy'n fodlon â'r cynnwys a ddarparwyd</p>

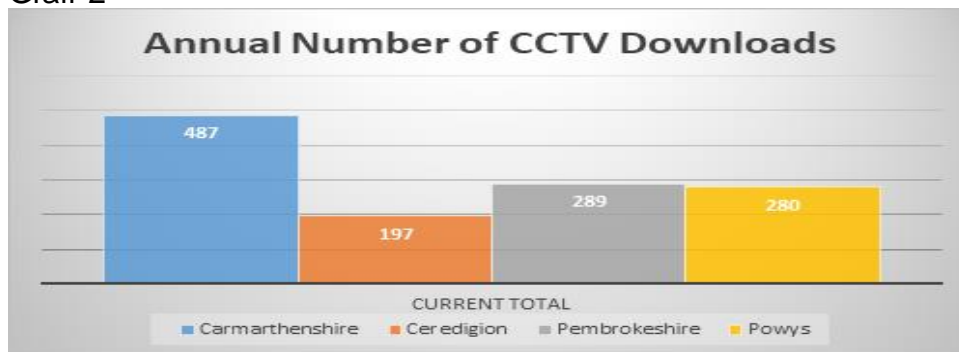
		gan yr heddlu ac sy'n ymwybodol o'r argymhellion. Os oes unrhyw argymhellion ar gyfer yr heddlu, byddant yn cael eu hystyried gan y daliwr portffolio priodol ar gyfer gweithredu pellach.
--	--	--

6. Atodiadau

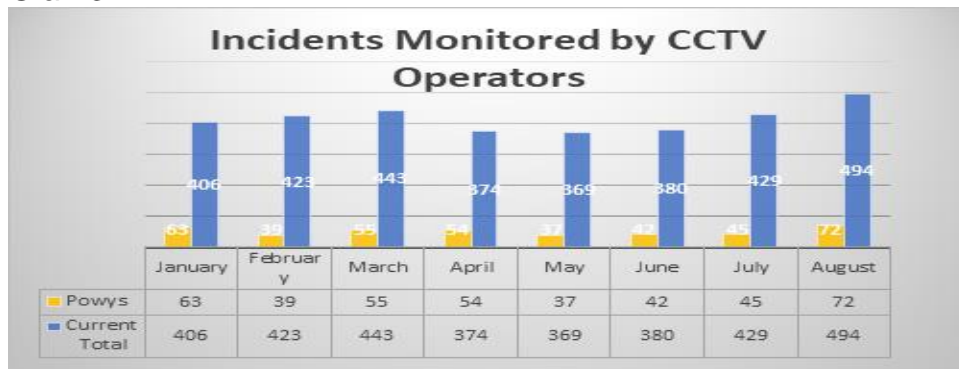
Graff 1

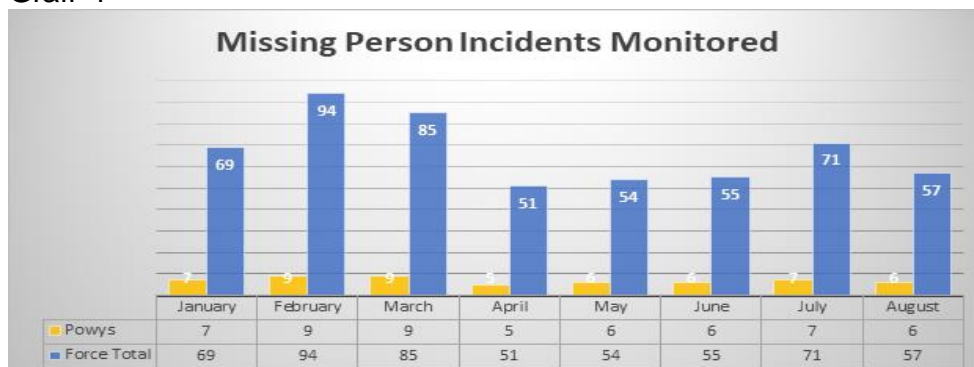
Graff 2

Graff 3

Graff 4

7. Cefndir / Papurau Ategol

- Yr adroddiad gwreiddiol: <http://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/91119/victims-deep-dive-fv.pdf>
- Ymateb y Prif Gwnstabl: <http://www.dyfedpowys-pcc.org.uk/media/9121/chief-response-re-deep-dive-review.pdf>